

Integrativ medicin vid Karolinska institutet – forskning på vetenskaplig grund

Forskning kring alternativ medicin behöver inte vara kontroversiell. Karolinska institutets villkor för att skapa ett Osher centrum i integrativ medicin har varit att få tillämpa samma strikta vetenskapliga kriterier som i all annan forskning. Det är för oss lika viktigt att sälla bort metoder som är verkningslösa, och i värsta fall skadliga, som att identifiera dem som är verkningsfulla, skriver Hans Forssberg i denna replik om det forskningscentrum som KI bygger upp för att studera alternativa och komplementära behandlingsformer.

HANS FORSSBERG
prorektor, Karolinska institutet
Hans.Forssberg@ki.se

II Alternativ och komplementär medicin är kontroversiell till sin natur, och det skulle kunna uppfattas som att KI nu är ute på riskabla vägar. Enligt definitionen är alternativa metoder inte grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet – alltså i rak motsats till den konventionella skolmedicinen, som ska vara evidensbaserad. Jag kan därför förstå Jesper Jerkerters (Läkartidningen 37/2005, sidan 2581) och andras oro. Men forskning kring alternativ medicin behöver inte vara kontroversiell.

KIs villkor för centrumbildningen

KIs villkor för att skapa ett Osher centrum i integrativ medicin har varit att få tillämpa samma strikta vetenskapliga kriterier som i all annan forskning. Att med sedvanlig vetenskaplig metodik studera olika alternativa och komplementära metoder för att se om de har positiva behandlingseffekter. I sådana fall ska de kunna integreras i den konventionella vården – därav namnet integrativ medicin. För oss är det emellertid lika viktigt att sälla bort metoder som är verkningslösa, och i värsta fall skadliga, som att identifiera dem som är verkningsfulla.

Styrgrupp

För att säkerställa en hög vetenskaplig nivå har vi tillsatt en styrgrupp med fem professorer med tung vetenskaplig meritering. Deras första uppgift blir att utlysa en professur och tillsätta en vikarie- rande föreståndare. De donerade medlen kommer för övrigt huvudsakligen att användas för juniora forskartjänster och forskningsprojekt.

Tillsättning av tjänster och tilldelning

av medel kommer att bedömas enligt sedvanliga inomvetenskapliga kvalitets- kriterier. I dag kan vi därför inte förutse inom vilka områden som forskningen kommer att bedrivas. Det kommer att vara beroende på inriktningen hos dem som får tjänster respektive projektmedel.

Undervisning och information

Vidare är tanken med Osher centrum att bedriva undervisning och information. Som Jerkert själv nämmer finns det flera studier som visar en utbredd användning av alternativa och komplementära metoder. Vi kan därför inte längre negligera denna verksamhet, utan behöver inhämta fakta och ta ställning till olika metoder. En viktig uppgift blir därför att samla in forskningsinformation från andra delar av världen och sammanställa fakta för att kunna bedriva undervisning för studenterna vid KIs olika grundutbildningsprogram, och för att ge kurser och sprida information till allmänheten.

De flesta har varit positiva

Forskarnas reaktioner på bildandet av centrumet har varit blandade. Men de flesta som har hört av sig, både inom och utanför KI, har varit mycket positiva till satsningen. Många etablerade forskare har redan projekt i gränslandet till alternativa metoder och ser nu möjligheten att fortsätta sin forskning inom ämnet.

Jag har fått många förslag på intressanta forskningsområden som till exempel akupunktur, behandling med synligt ljus för att påskynda sårhäkning, kinesisk örtbehandling (receptorligander), hälsokost (vegankost vid reumatoid artrit) och »functional food« (bakteriekulturer vid sårinfektioner). Andra förslag har rört upplevelser i samband med massage- behandling liksom placeboeffekter och annan psykologi i patientrelationerna.

Det finns således gott om forsknings-

idéer och mycket goda förutsättningar för att Osher centrum i integrativ medicin vid KI ska kunna bedriva viktig och kvalitativt högtstående forskning som på sikt kommer att förbättra människors hälsa. •

*

Potentiella bindningar eller jävsförhållanden: Inga uppgivna.

Jag har fått många förslag på intressanta forskningsområden som till exempel akupunktur, behandling med synligt ljus för att påskynda sårhäkning, kinesisk örtbehandling (receptorligander), hälsokost (vegankost vid reumatoid artrit) och »functional food« (bakteriekulturer vid sårinfektioner).